

Kulttuurielämystehtävä

Elina Palohuhta

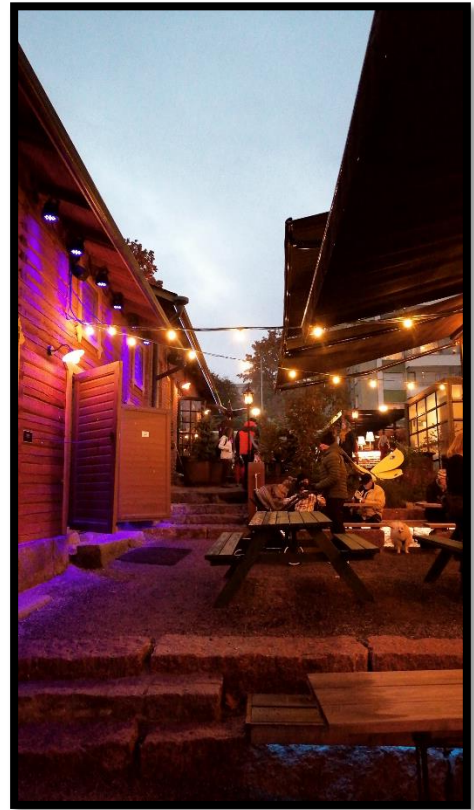
Syksy 2022, luokanopettajan maisterikoulutus

Miksi valitsitte juuri tämän kohteen?

Valitsin vierailun kohteeksi Jyväskylän keskustan tuntumassa sijaitsevan, Toivolan vanhan pihan pihapiirissä komeilevan käsityöläismuseon. Sen lisäksi, että en ollut koskaan käynyt Toivolan vanhalla pihalla, en ollut myöskään tutustunut käsityöläismuseon toimintaan. Käsityöläismuseon piiriin kuuluu pihassa komeileva Kuparisepän talo sekä Puusepäntalo. Tarkemman tarkastelun kohteeksi valitsin Kuparisepän talon, sillä vierailun aikana pystyin hyödyntämään oppaan tietämystä. Pääsin vierailun kautta syventymään 1800-luvun tunnelmaan sekä sain maistiaisen kuparisepän arjesta. Inspiroiduin vierailuun Jyväskylän Valon kaupunki 2022 -tapahtuman myötä; bongasin tapahtuman esitteestä tiedon käsityöläismuseon avoimista ovista. Hämäränä lokakuuisena lauantai-iltana vierailu tuntui erityisen houkuttelevalta, sillä osasin aavistaa Toivolan vanhalla pihalla olevan erityistä tunnelmaa. Olin kuullut paikasta paljon positiivisia ajatuksia. Kaiken kaikkiaan ajattelin, että tämä olisi ainutlaatuinen mahdollisuus käydä tutustumassa Kuparisepän taloon sekä siinä samalla Toivolan vanhaan pihaan.

Mitä tunsitte?

Kuparisepän talolla ja talosta välittyi jotenkin erityisen lämmin tunnelma. Talo oli tunnelmallinen ja kodikas. Vierailun aikana heräsi myös aivan joulufiilis, sillä talossa ja pihamaalla oli hämärää ja tunnelmaa luomaan oli sytytte kynttilöitä. Talo huokui

lämmihenkisyyttä ja monella tapaa myös kauneutta. Pöydillä, sohvilla ja sängyissä oli kauniita tekstiilejä, käsityönä tehtyjä. Vanhat ikkunat ja ikkunankarmit olivat myös kaunis yksityiskohta. Kaiken kaikkiaan talosta tuli kodikas ja hyvä olo. Syvä rauhallisuuden kokemus.

Mikä pysäytti/liikutti/ihmetytti?

Monet vieraat asiat ja esineet ihmetytti kovasti. Esimerkiksi kynttiläsakset, mankeli ja sarvitutti. Talo oli täynnä kodin askareisiin liittyviä esineitä ja välineitä. Näihin tutustuin ja kyselin esineisiin liittyen tietoa myös talossa olevasta oppaalta.

Sarvituttia on pakko tarkentaa, sillä kysyin oppaalta siitä erikseen ja se jotenkin erityisesti kiinnitti huomioni. Sarvitutti on siis lehmänsarvesta ja siihen kiinnitetystä lehmän utareesta tai kangaspalasta tehty tutti ja se oli yleisin syöttöastian muoto keskiajalla. Sarvituttia käytettiin ja mahdollisesti edelleen käytetään tutin tavoin. Sarvituttia voi toki käyttää myös ja käytettiin syöttöastiana.

Mitä opitte itsestänne, toisesta, ympäristöstä, estetiikasta tms?

Jotenkin maadotuin talon tunnelmaan ja se vei aivan mennessään. Ympäristöstä tuli harras ja hyvä mieli, jopa sisäisesti lämmin olo. Vierailu muistutti siitä, miten suurella roolissa käsillä tekeminen onkaan ennen ollut! Koneita ei ole juurikaan tarvittu ja jos onkin, niin ne ovat suurelta osin vaatineet ihmisvoimaa myös. Paljon on siis korvannut teollistumisen myötä teolliset koneet ihmisen käsityön ja ihmisen voiman. Arkiset askareet ovat vaatineet tuolloin ongelmanratkaisutaitoja ja soveltamisen taitoja. Eläminen ja oleminen on ollut fyysistä (fyysinen työ), myös hyvin yhteisöllistä.

Mitä saitte tehtävästä: tavasta katsoa itseäsi ja ympäristöäsi toisin..

Vierailu oli suoraan hyppäys vuoteen 1845, siis 1800-luvun tunnelmaan. Opin sen, että Kuparisepän ja puusepän talot ovat vanhimpia edelleen pystyssä olevia jyvaskyläläistaloja. Ne ovat harvinaisia esimerkkejä vuonna 1837 perustetun Jyvaskylän vanhasta rakennustavasta.

Erytisesti jäin pohtimaan juuri 1800-luvun aikaisen elämän erilaisuutta verrattuna nykyhetkeen. Toki, paljon olemme myös ottaneet askeleita hyvällä tapaa "taakse päin", sillä kestävän kehityksen, ekologisen elämäntavan mukaisten valintojen tekeminen ja kunnioittaminen on alkanut nostaa päätään. Pohdin, että onneksi meillä taitaa kuitenkin vielä olla käsityötä puolustavia ammatteja (esimerkiksi suutari) ja käsitöiden tekeminen taitaa edelleen olla ikään kuin hitti. Lähipiirissäni ainakin nuoret ovat innostuneet käsillä tekemisestä.

